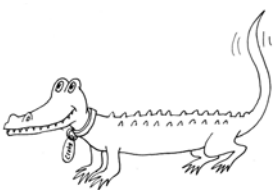

GAN
ALFF
BET
QIMMEL
DALET
HEE
WAW

VERLOREN? GEVONDEN!

Tekst: Henny van het Hoofd
 Illustraties: Marchien Mayer

Dit boekje is onderdeel van het NIK/JELED leerplan voor joodse les aan kinderen van 5 – 12 jaar. Mail voor meer informatie naar henny@nik.nl of bel 020 – 301.84.88

J.E.L.E.D. - **J**ewish **E**uropean **L**earning **E**xperience **D**ot.net

Verloren? Gevonden! is deels gebaseerd op Hasjeev Tesjivam – Project Tal, Bar Ilan Universiteit en Ministerie van Onderwijs, Israël.

HOOFDSTUK 1 VOOR DE EERLIJKE VINDER?

Zondagmorgen. Jaier, de leraar van joodse les, heeft een sms-je gestuurd. Hij komt tien minuten later omdat de trein uit Amsterdam vertraging heeft. Intussen spelen de kinderen nog even op het pleintje voor sjoel. Ineens....

Nathan: Hee, wat ligt daar nou?

Jongens, kijk eens wat ik heb gevonden!

David en Micha: Laat zien! Wat is het?

Nathan: Een zaklamp!

Micha: Wat een mooie! Doet-ie het?

David: Cool zeg. Wat ga je ermee doen?

Nathan: Houden natuurlijk!

David: Maar die zaklamp is toch niet van jou?

Nathan: Hoe bedoel je? Natuurlijk is hij van mij.
Want ik heb hem toch eerlijk gevonden?

Dannie komt naar het groepje toe. Hij huilt.

Dannie: Ik ben mijn zaklamp kwijt!
Net had ik hem nog.
En nu is hij ineens weg.

Micha: Huil maar niet joh.
Nathan heeft hem gevonden.

Nathan kijkt de andere kant op en zegt niets.

Dannie: Hij is vast uit mijn zak gevallen.
Ik moet hem hier ergens zijn kwijtgeraakt.

David: Nathan, geef die jongen zijn zaklamp terug!

Nathan: Nee, want ik heb hem eerlijk gevonden, dus nu is hij van mij!

Dannie: Nietes, hij is van mij! Ik heb hem van mijn opa voor Chanoeka gekregen.

Als je iets vindt, dan moet je het teruggeven!

Nathan: Nee, hoor, wat je verliest dat ben je kwijt. Kan ik het helpen dat jij zo slordig bent? Dan moet je maar beter op je spullen passen!

Wie zegt wat?

☺ Lees deze zinnen. *Schrijf Dannie of Nathan in het vakje.*

Ik heb hem eerlijk gevonden, dus nu is hij van mij.

Nathan

Ik heb hem van mijn opa voor Chanoeka gekregen.

Hij is vast uit mijn zak gevallen.

Dan moet je maar beter op je spullen passen!

Wat je verliest, dat ben je kwijt.

Als je iets vindt, dan moet je het teruggeven!

Kan ik het helpen dat jij zo slordig bent?

Ik moet hem hier ergens zijn kwijtgeraakt.

Van wie is de zaklamp?

Als Jaier komt vertellen David en Micha hem wat er is gebeurd.

Jaier vraagt wat de andere kinderen er van vinden.

Jaier: Nathan heeft een zaklamp gevonden. Dannie is een zaklamp kwijt. Nathan vindt dat hij de zaklamp mag houden. Dannie vindt dat Nathan hem terug moet geven. Wat vinden jullie?

Iris: Nathan heeft de zaklamp niet gestolen, maar gevonden. Dus is hij van hem.

Ruben: Ja, want als je iets vindt, dan mag je het houden.

Noa: Dat mag alleen als je niet weet van wie het is. Maar we weten toch allemaal dat het Dannie zijn zaklamp is? Nathan moet hem dus teruggeven.

Joël: Ja, als je weet van wie iets is, dan moet je het teruggeven!

Sjiera: Nee hoor, dat hoeft helemaal niet. Dannie had gewoon beter op moeten letten. Dus is de zaklamp nu van Nathan.

Liora: Maar dat is niet eerlijk! Dannie heeft zijn zaklamp toch niet expres verloren? Iedereen raakt wel eens iets kwijt.

Jonathan: Zo'n mooie zaklamp moet je niet mee naar joodse les nemen. Het is Dannie zijn eigen schuld dat hij hem kwijt is. Nu is hij van Nathan.

Chaja: Wat ben jij gemeen, zeg! Nathan moet hem teruggeven aan Dannie, nu meteen!

☺ Van wie is de zaklamp volgens deze kinderen?

Kleur het goede vakje achter de namen.

	van Dannie	van Nathan
Iris	☐	☒
Joël	☐	☐
Noa	☐	☐
Ruben	☐	☐
Sjiera	☐	☐
Liora	☐	☐
Jonathan	☐	☐
Chaja	☐	☐

Hoeveel kinderen vinden dat Nathan de zaklamp mag houden?

_____ kinderen.

Hoeveel kinderen vinden dat Nathan hem aan Dannie moet teruggeven?

_____ kinderen.

☺ En wat vind jij? *Is de zaklamp van Dannie, of van Nathan?*

Ik vind dat de zaklamp van _____ is, omdat _____

Nathan doet een mitswa

Jaier: Nu weten jullie nog steeds niet van wiens zaklamp het is. Sommige kinderen zeggen: wanneer je iets vindt, dan mag je het houden. Andere kinderen zeggen: als je weet van wie iets is, dan moet je het teruggeven. Wat doen we nu?

Iris: De politie bellen!

Jaier: We kunnen eerst nog iets anders doen. Pakken jullie allemaal eens een choemasj.

Joël: Hè? Waarom?

David: In het choemasj staat toch niks over Dannie en Nathan, ik bedoel over ónze Dannie en Nathan?

Jaier: Nee, maar wel wat je moet doen wanneer je iets vindt. Kijk maar:

Wanneer je ergens een verdwaalde koe of een schaap ziet,

dan mag je niet doen alsof je niets gezien hebt.

Je moet ze terugbrengen naar de eigenaar.

**Als je niet weet wie de eigenaar is, dan moet je de koe of het
schaap mee naar huis nemen totdat er iemand om komt vragen.**

En dan moet je het meteen teruggeven.

**Hetzelfde moet je doen wanneer je een ezel of een jas
vindt, en met alle andere dingen die iemand anders verloren
heeft. Je mag ze niet laten liggen, en je mag niet doen alsof**

je niets hebt gezien. Devariem 22 pasook 1, 2 en 3

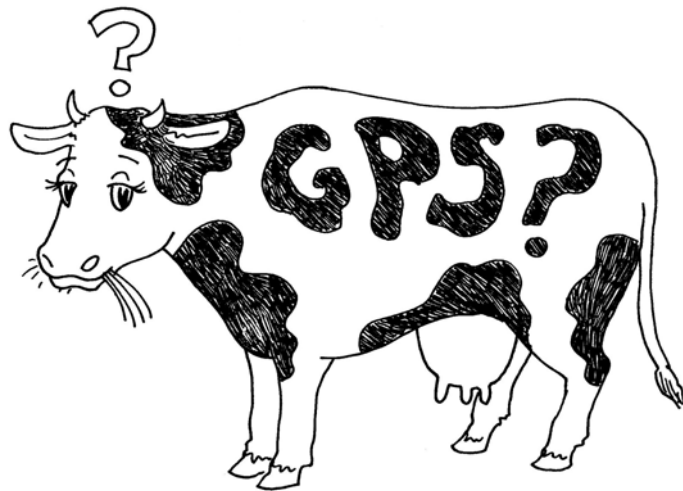
☺ In deze pesokiem (zinnen) staan 4 voorbeelden van dingen die je zou kunnen vinden. Welke? *Schrijf ze op.* De eerste is al voor je ingevuld.

1 koe

2 _____

3 _____

4 _____

☺ Wat moet Nathan volgens de Tora met de zaklamp doen?

Geef eerst jouw antwoord:

- Jaier:** Nathan, wat zou je dus volgens de Tora moeten doen?
- Nathan:** Houden, want ik heb een zaklamp gevonden en geen koe of een schaap.
- Noa:** Dat zijn alleen maar voorbeelden. De Tora kan toch niet alles opschrijven wat iemand allemaal kwijt kan raken?
- Micha:** Ja, daarom staat er 'alle andere dingen die iemand verloren heeft'. Je moet het dus teruggeven.
- Nathan:** OK, dan geef ik de zaklamp weer aan Dannie. Alsjeblieft.
- Jaier:** Nathan, jij hebt een echte mitswa gedaan. Want wanneer je iets vindt, dan moet je het teruggeven aan degene van wie het is. Die mitswa heet **הַשְׁבַּת אֲבֵדָה** (hasjavat aveeda).

☺ Hier zie je Nathan en Dannie. Wat zouden ze tegen elkaar zeggen? *Vul het in.*

HOOFDSTUK 2 DE JAS VAN LIORA

Liora heeft een mooi boek over prinsessen uit de bibliotheek geleend. Thuis zegt mama: 'Zeg prinses Liora, waar is je jas? Liora denkt na. 'Die heb ik natuurlijk in de bibliotheek laten hangen. Want ik heb hem uitgedaan omdat ik het zo warm had'. 'Ga je jas maar gauw halen voordat de bibliotheek dicht is,' zegt mama. 'Vraag het maar aan Sharon, die aardige mevrouw die daar werkt'.

Liora: Sharon, heb je mijn jas gevonden?

Sharon: Ik heb wel tien jassen gevonden! Het lijkt wel of alle kinderen hun jas vandaag vergeten.

Liora: Morgen mag ik zonder jas naar school, want het is mooi weer. Maar ik wil wel mijn jas terug.

Sharon: Nou Liora, vertel me maar dan eens hoe jouw jas er uit ziet.

Liora: Mijn jas is warm.

Sharon: Dat zijn alle jassen die ik hier heb!

Liora: Mijn jas is heel mooi. Ik heb hem aan de kapstok gehangen. Ik ben mijn jas hier vergeten.

Sharon: Nu weet ik nog steeds niet wat jouw jas is!

Liora: Waarom niet? Ik heb er toch al een heleboel over verteld?

Wat moet Liora zeggen om haar jas terug te krijgen?

Sharon: Kijk eens Liora, ik heb hier een heleboel jassen. Ze zijn allemaal heel mooi en warm en ze hangen allemaal aan de kapstok. Hoe kan ik weten welke van jou is?

Liora: Mijn jas heeft zakken en een capuchon. En mama gaat straks over prinsessen voorlezen.

Sharon: We zullen eens kijken, Liora. Een capuchon, en zakken... Hier. Is dit jouw jas?

Liora: Bah, nee. Deze jas is bruin, en de mijne is paars.

Sharon: O, je jas is dus paars! En verder?

Liora: Mijn jas is paars aan de buitenkant. Van binnen is hij wit. Hij is lekker zacht en heeft knopen.

Sharon: Eens kijken... Een paarse jas met knopen, van binnen wit... Hee, er hangen twee paarse jassen. Allebei met knopen en wit van binnen. Nu weet ik nog niet welke het is!

Liora: Mijn jas heeft zes roze knopen en er zit een knikker in de zak.

Sharon: Eens kijken: zes roze knopen, een knikker.... Dat klopt allemaal. Dan moet dit jouw jas zijn. Alsjeblieft, Liora!

- ☺ Liora vertelde een heleboel over haar jas. Maar toch kon Sharon haar eerst niet helpen.

Onderstreep alleen de dingen waaraan je Liora's jas kunt herkennen.

* het mooi weer * hij heeft een capuchon en zakken *
* mama gaat voorlezen over prinsessen * ik wil mijn jas terug*
* er zit een knikker in de zak * hij is paars aan de buitenkant *
* mijn jas heeft zes roze knopen * hij is lekker zacht*
* morgen mag ik zonder jas naar school * hij is van binnen wit *

- ☺ Dit is Liora met haar jas aan. *Maak de tekening af.*

- ☺ **Welke jas is van mij? Schrijf op bladzijde 13 de naam van de eigenaar onder iedere jas en kleur de jassen.**

Dag allemaal, ik ben Iris. Ik heb een rode jas met een rits. Hij heeft wel een capuchon maar geen zakken.

Hoi, mijn naam is David. Mijn jas is donkerblauw. Hij heeft een rits en zakken. Langs de capuchon zit bruin bont.

Hallo, ik ben Micha. Mijn jas is groen. Hij heeft grote zakken en zwarte knopen. Er zitten ook knopen op de mouwen.

Dag, ik ben Sjiera! Ik heb een geel met blauw geruite jas. Langs de capuchon en de mouwen zit een rode rand.

Ik ben Joël en ik ben heel slordig! De zoom van mijn jas zit los en er zijn twee knopen af. Mijn jas is zwart, met een ceintuur.

Hoi allemaal, ik ben Chaja! Mijn jas is donkerroze, met hele bijzondere knopen. Hij heeft geen zakken maar wel een ceintuur.

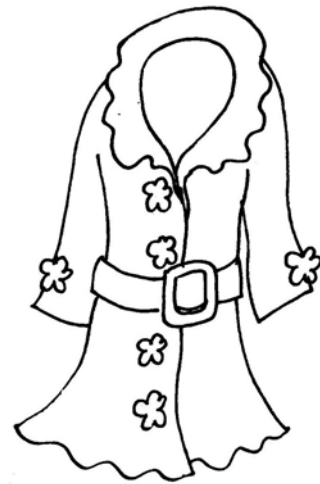
Deze jas is van _____

Deze jas is van _____

Deze jas is van _____

Deze jas is van _____

Deze jas is van _____

Deze jas is van _____

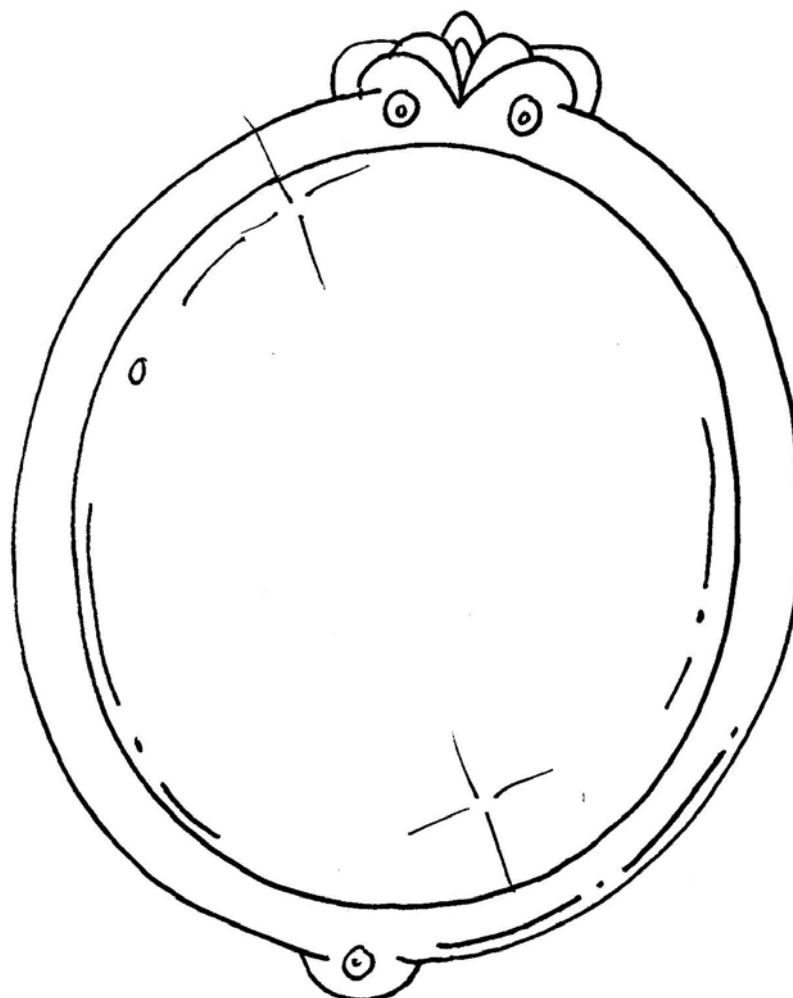
☺ *Beschrijf jouw lievelingsjas.*

Welke kleur heeft je jas, heeft hij knopen of een rits, wel of geen zakken, een capuchon? Doe het zo dat iedereen meteen weet welke jas van jou is.

Mijn jas _____

☺ *Maak een tekening.*

Dit ben ik met mijn lievelingsjas aan:

Wat moet je volgens de Tora doen wanneer je iets vindt?

- 1 Als je weet van wie het is, dan geef je het meteen terug.**
- 2 Als je niet weet van wie het is, dan vraag je aan iedereen in je omgeving of ze weten of iemand iets is kwijtgeraakt.**
- 3 Wanneer iemand naar je toe komt, vraag je diegene om het voorwerp te beschrijven. Zo weet je zeker dat het bij de juiste eigenaar terecht komt!**
- 4 Als je niet weet wie de eigenaar is, dan bewaar je het tot de eigenaar er om komt vragen.**

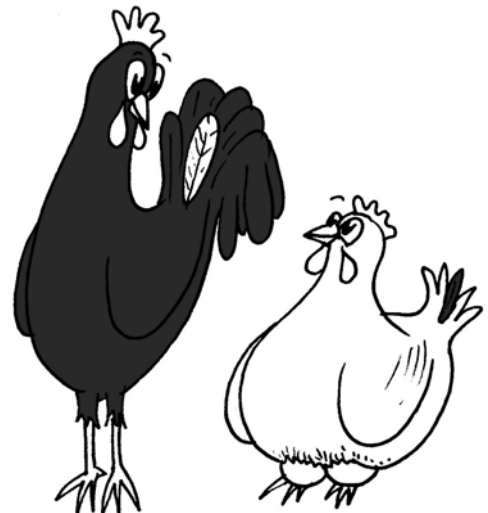
- ☺ Joël is zijn nieuwe voetbal kwijt. Hij heeft gehoord dat Micha een bal heeft gevonden. Wat zouden ze tegen elkaar zeggen? *Vul het in.*

HOOFDSTUK 3 RABBI CHANINA EN DE KIPPEN

Heel lang geleden woonde er in een dorpje in Israël eens een man en een vrouw, die heel arm waren. Door de week aten ze gedroogde peulen van de carobe-boom en allerlei andere dingen die ze buiten konden oprapen. Alleen voor sjabbat konden ze ander eten kopen.

Op een vrijdagmorgen hoorden Rabbi Chanina ben Dosa en Rachel (want zo heetten ze) een vreemd geluid bij de deur. Rachel ging kijken. Ze zag een kip en een haan. De haan was zwart, maar hij had één witte veer in zijn staart. En de kip was helemaal wit. Alleen in haar staart zat één zwart veertje.

De haan liep meteen door de open deur naar binnen. De kip bleef zitten, en toen Rachel haar wilde oppakken, zag ze twee eieren.

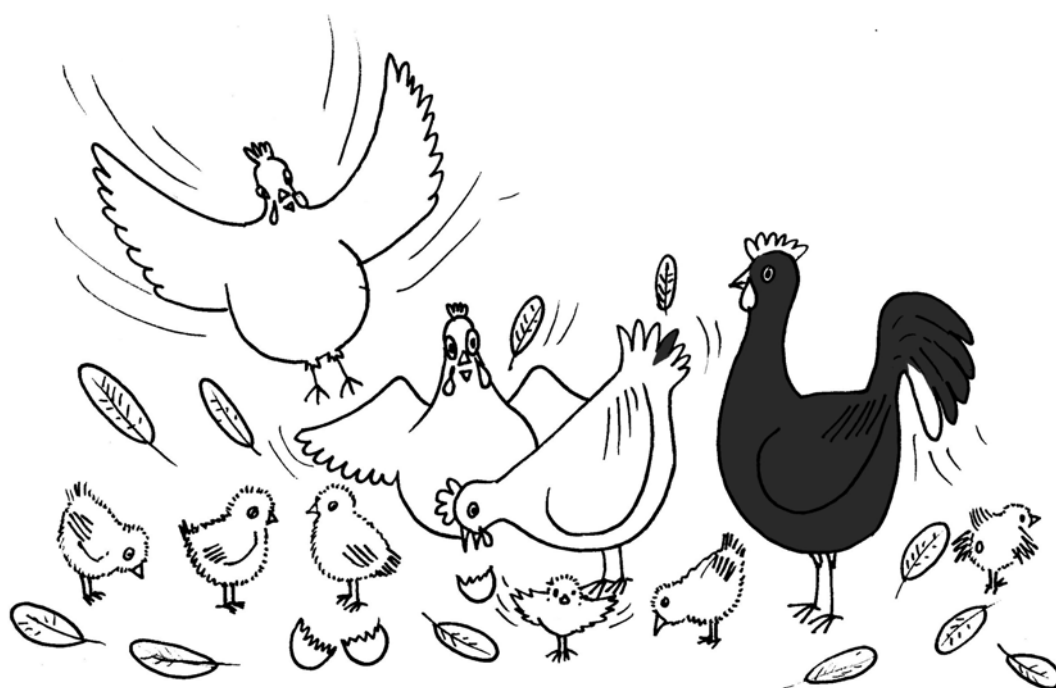
‘Daar kan ik een koek van bakken’, dacht ze. ‘Dan hebben we vanavond iets lekkers voor sjabbat’.

Ook Rabbi Chanina kwam naar buiten. ‘Chanina, kijk eens! Hakadosj Baroech Hoe heeft ons een paar gasten voor sjabbat gestuurd. En ze hebben ook nog een cadeautje voor ons meegebracht!’

Rabbi Chanina pakte de kip en de eieren heel voorzichtig op. 'Het is een belangrijke mitswa om terug te geven wat je gevonden hebt', zei hij. De kip, de haan en de eieren zijn niet van ons. Ik weet zeker, dat iemand ze zoekt. We zullen goed voor ze zorgen, en als de eigenaar er om komt vragen, dan geven we ze weer terug. Net zoals in de Tora staat.

Rabbi Chanina en Rachel maakten een lekker warm nestje voor de kip en de eieren. De kip begon te broeden, en na een paar dagen kwamen er kuikentjes uit de eieren. De kuikentjes groeiden snel, en werden zelf ook weer hanen en kippen die eieren legden.

Al gauw was het hele huis vol met kippen, hanen, kuikentjes en eieren. Overal lagen veren, en Rabbi Chanina en Rachel konden nergens meer zitten vanwege alle kippen. Door al het gekakel konden ze elkaar bijna niet meer verstaan.

‘Wat moeten we toch doen?’ zeiden ze. ‘Het lijkt hier wel een kippenhok, we passen zelf niet meer in ons huis!’.

Samen vingten ze alle kippen, hanen en kuikens. Ze stopten ze in een grote mand. En de eieren deden ze voorzichtig in een doosje.

Zo gingen ze naar de markt. Ze verkochten alles, en van het geld dat ze kregen kochten ze twee geitjes. De geitjes kregen een plaatsje in het veld naast het huis. Maar wat gebeurde er? De geiten kregen kindertjes. Een jaar later liepen er een heleboel geiten en geitjes naast het huis!

Rabbi Chanina en Rachel zorgen heel goed voor ze. Maar nooit dronken ze van de geitenmelk of gebruikten ze de wol. ‘Ze zijn niet van ons’, zei Rabbi Chanina. ‘De eigenaar van de kippen zal ze echt wel een keer komen halen’.

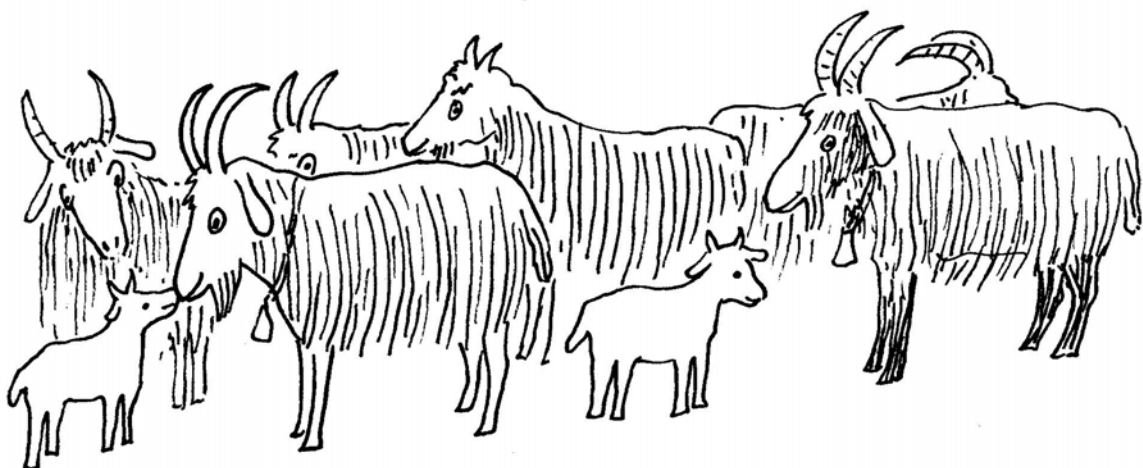
Op een dag liepen er twee mannen langs het huis van Rabbi Chanina. ‘Als ik me niet vergis ben ik hier ooit eens een kip en een haan kwijtgeraakt’, zei de een. Rabbi Chanina rende naar buiten. ‘Hoe zagen ze er uit?’, vroeg hij. ‘Het was een grote, zwarte haan’, vertelde de man. ‘Alleen in zijn staart had hij een witte veer. En de kip was net andersom. Helemaal wit, met maar één zwart veertje in haar staart’.

Rabbi Chanina was heel blij. 'Dan heb ik ze gevonden!', riep hij. 'Komt u maar met me mee, hier zijn ze!'. De mannen zagen een grote kudde geiten.

'Die zijn niet van mij. Het waren kippen, geen geiten', zei de ene man.

Rabbi Chanina vertelde dat de kip zoveel kuikentjes gekregen had, dat ze ze moesten verkopen. 'En voor het geld heb ik twee geiten gekocht. Maar die kregen ook weer kindertjes. Alle geiten zijn van u', zei Rachel. De man keek heel verbaasd. 'Zulke eerlijke mensen heb ik nog nooit ontmoet', zei hij. 'In de Tora staat dat wanneer je iets vindt en de eigenaar er naar vraagt, je het terug moet geven', zei Rabbi Chanina. 'Die hele kudde is echt van u'.

- ☺ In de Tora staat dat wanneer je iets vindt, je het moet teruggeven aan degene van wie het is.

Weet je nog hoe deze mitswa heet? Schrijf het in het vak.

H _ _ _ _ _ A _ _ _ _ _

Rabbi Chanina was heel arm. Moest hij echt zelf het voer betalen? Want de kippen waren niet eens van hem!

Er zijn een heleboel boeken die precies uitleggen hoe je de mitswot uit de Tora moet doen. Een van die boeken is de Misjna.

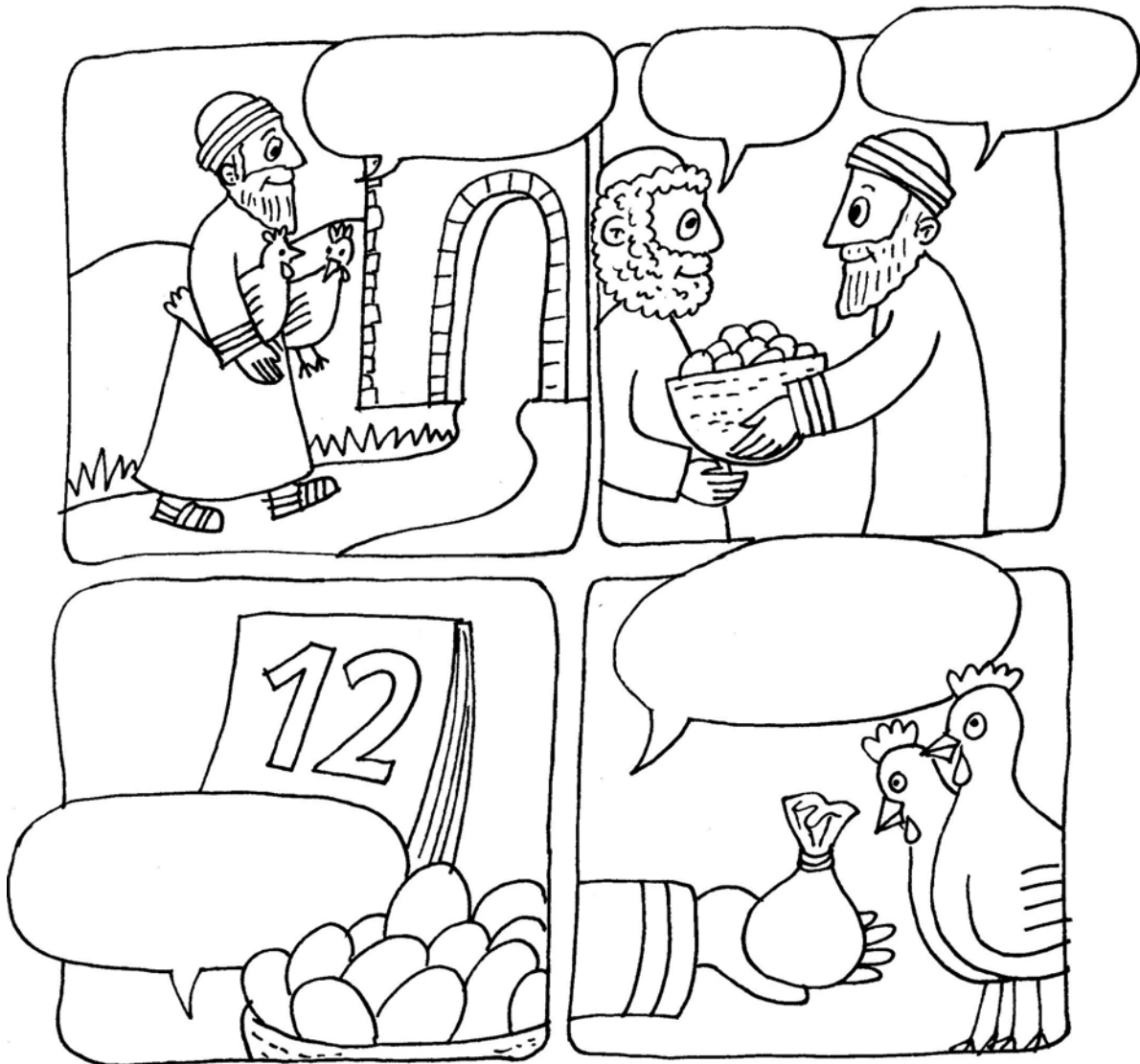

Hieronder zie je een stukje uit de Misjna. Je kunt er uit leren wat je moet doen wanneer je een kip of een ander dier vindt en je niet weet van wie het is:

Als iemand kippen vindt en niet weet wie de eigenaar is, dan moet hij ze mee naar huis nemen. Hij mag de eieren verkopen, en met het geld daarvan voer voor de kippen kopen. Dit moet hij 12 maanden doen.

Zodra de twaalf maanden voorbij zijn, mag hij de kippen verkopen. Het geld dat hij daarvoor krijgt moet hij bewaren voor de eigenaar van de kippen.

- ☺ Dit stripverhaal vertelt wat je volgens de Misjna moet doen wanneer je ergens loslopende kippen vindt. *Vul zelf de woorden in.*

- ☺ Hoe heeft Rabbi Chanina heeft de mitswa van hasjavat aveeda gedaan? *Kleur het rondje dat voor het goede antwoord staat.*
- Hij deed de mitswa precies zoals het moet, niet meer en niet minder.
 - Hij deed iets minder dan hij eigenlijk zou hoeven te doen.
 - Hij deed veel meer dan hij eigenlijk had hoeven te doen.

Ook tegenwoordig raken mensen wel eens een dier kwijt. Vaak zijn dat huisdieren. Er zijn verschillende manieren om te proberen je dier terug te krijgen of de eigenaar te vinden.

Op een lantarenpaal in de straat:

Tom is dinsdag tussen 9 en 12 uur weggelopen. Tom is een grote grijs met wit gestreepte kat met zwarte kussentjes onder zijn poten. Tom is een hele lieve kat, hij bijt en krabt niet en vindt het fijn om op zijn buik geaaid te worden. Ik mis hem heel erg. Als iemand Tom heeft gezien, neem dan zo snel mogelijk contact met mij op! Lisa@waaristom.nv

Een advertentie in het wijkkrantje:

Aangelopen: een wit hangoor konijn met bruine vlekjes. Kwam gisteravond ineens onze tuin inlopen. Zit te wachten op zijn eigenaar, want wij hebben zelf al genoeg konijnen! Mail ons gauw. hangoor@gevonden.nl of bel 06 765 43201

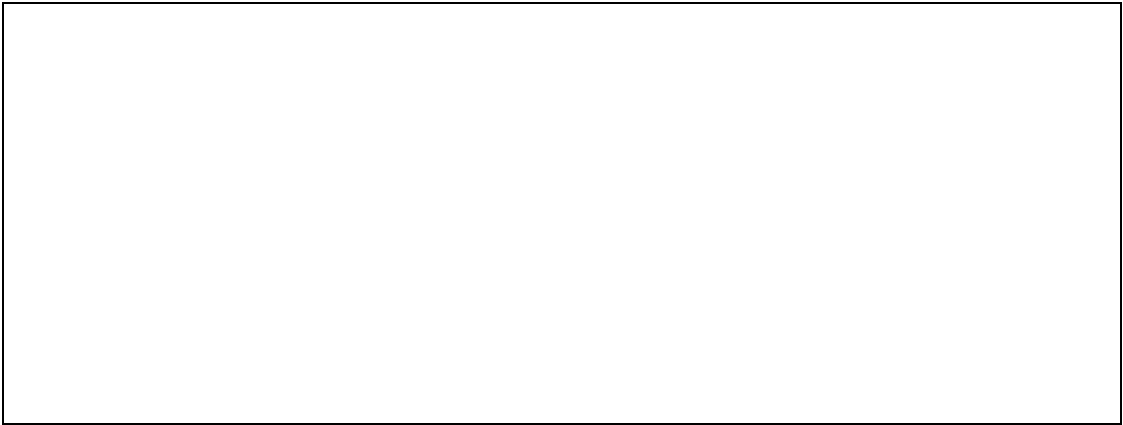
Een briefje in de supermarkt:

Mijn grijze roodstaart is zondagavond per ongeluk weggevoegen. Hij heet Japie en hij zegt veel: hoi, gaat ie goed, appeltje, en doet andere vogels na. Wie heeft Japie gezien? 06- 246 81012

Op internet (bijvoorbeeld www.vermistedierenregister.nl)

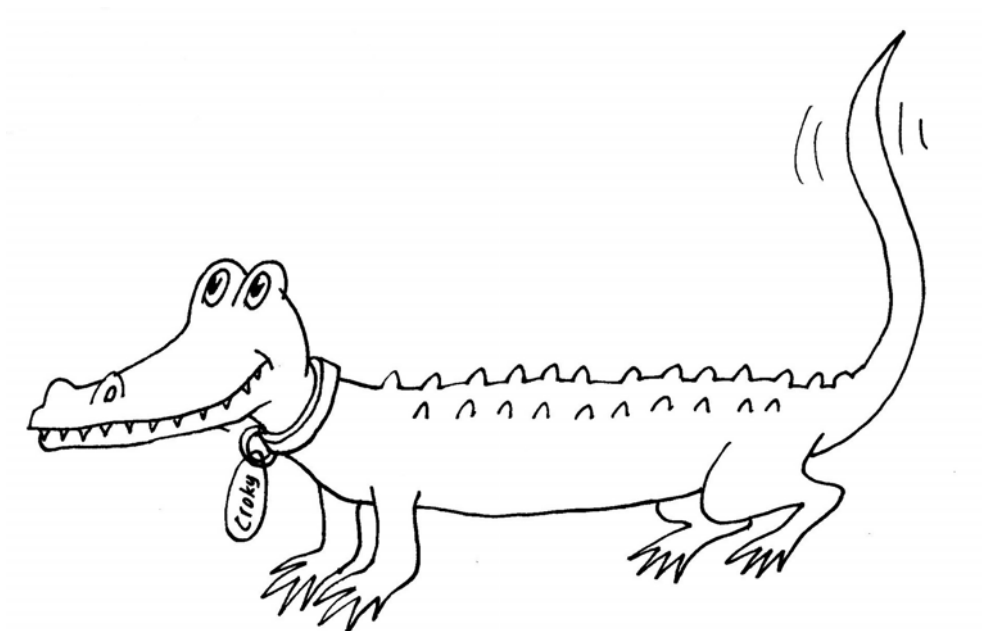
Hallo, ik heb een kortharige, wit met bruine hond gevonden. Hij is superlief en aanhankelijk. De dierenarts denkt dat hij rond 7 jaar oud is. De hond had een brede bruine halsband om met metalen rondjes erop. Mail naar woef@vanwieisdiehond.nl

- ☺ Zoek een advertentie van een dier dat is kwijtgeraakt of gevonden.
Plak de advertentie in dit vak of schrijf hem over.

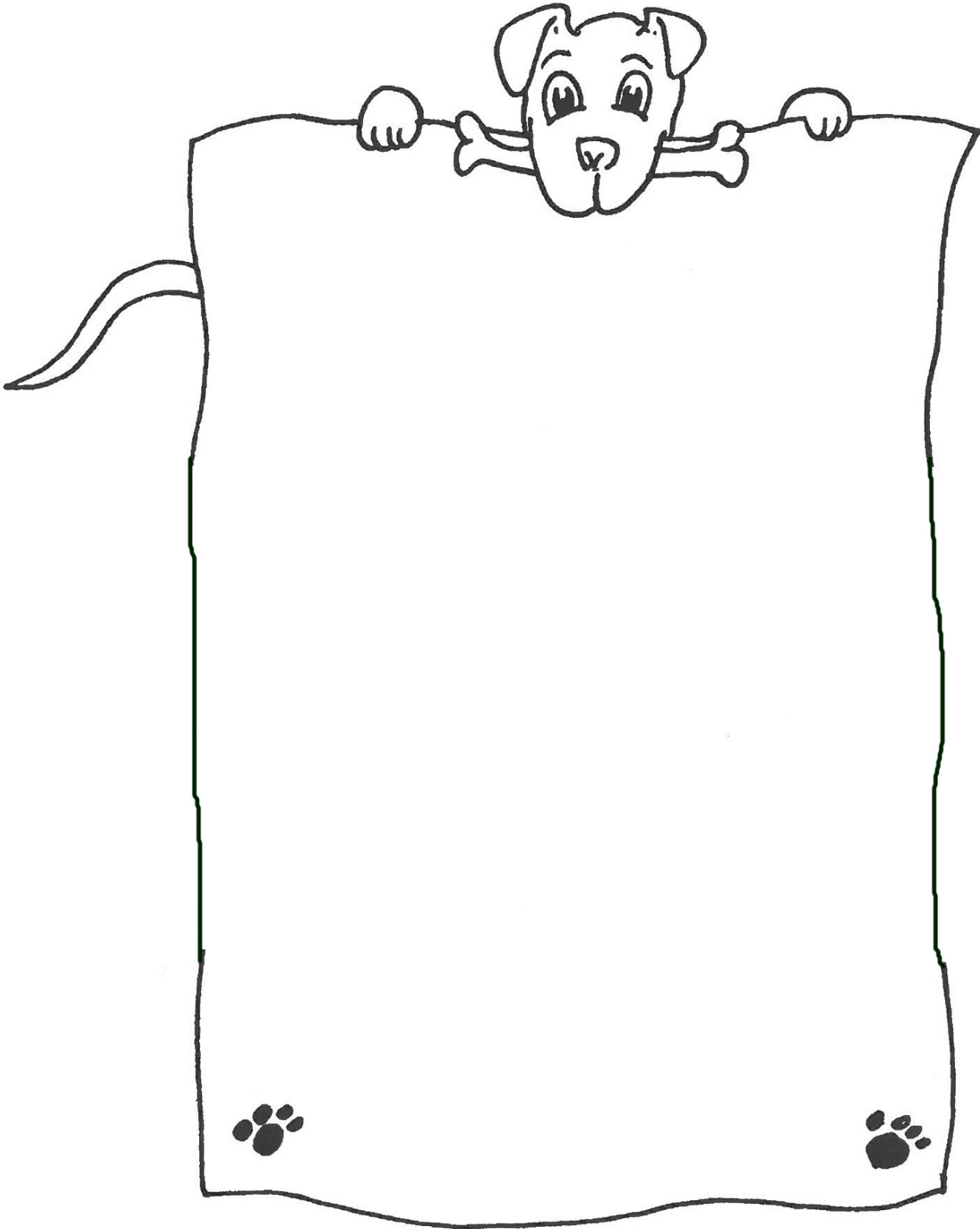

- ☺ *Maak op bladzijde 24 zelf een advertentie voor een dier dat kwijt is.*
Dat kan een huisdier zijn zoals een poes of een cavia of een dier uit de dierentuin bijvoorbeeld een ijsbeer of een giraf. Het mag natuurlijk ook een fantasie dier zijn.

Schrijf in de advertentie wat het dier fijn vindt. Is het een lief dier, of moet de vinder er een beetje voorzichtig mee zijn? Met wie kan de vinder bellen of mailen? Doe er ook een tekening of foto van het dier bij.

Dit is mijn advertentie:

HOOFDSTUK 4 DE EURO VAN IRIS

‘He, wat stom, ik ben mijn euro kwijt!’

Iris zoekt nog eens in haar zak.

Maar de munt zit er niet meer in.

‘Misschien is hij er uitgevallen toen ik bij de klimrekken speelde’.

‘Ik help je wel zoeken’, zegt Chaja.

Ze kijken bij de klimrekken, in de zandbak en zelfs in de bosjes.

Maar de munt nergens te vinden.

‘Hee, daar heb je Sjiera’, zegt Chaja.

‘Misschien heeft zij je euro gevonden’.

Maar ook Sjiera heeft hem niet gezien.

‘En ik mocht er nog wel een ijsje voor kopen van mijn moeder’, zegt Iris.

‘Pech gehad’, zegt Chaja. ‘Als je het vertelt, geeft je moeder je vast wel weer een nieuwe’.

‘Ik heb een idee’, zegt Sjiera.

‘We gaan naar de politie en we vragen of iemand een euro heeft gevonden’.

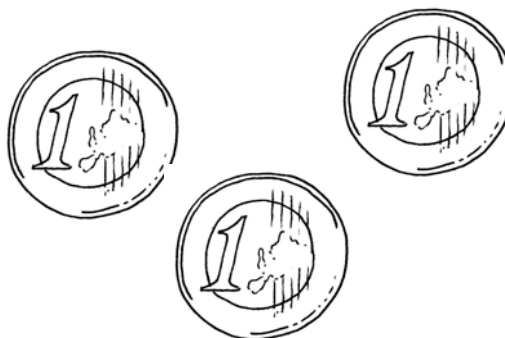
‘Hoe weten ze dan dat het de euro van Iris is?’ vraagt Chaja.

'Ze moet gewoon vertellen hoe hij er uit ziet.
Net zoals Liora gedaan heeft toen ze haar jas
in de bibliotheek had laten hangen. Dan krijgt ze
haar euro weer terug'.

Vind jij dit een goed idee van Sjiera? Waarom wel, of waarom niet?

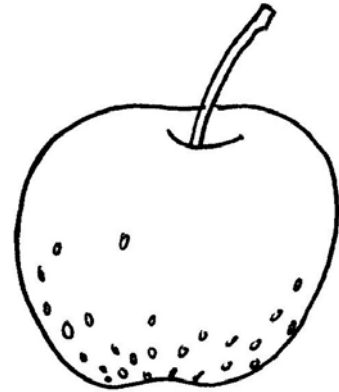
Hier zie je drie munten van een euro.
Zou Iris meteen weten welke
van haar is? Waarom?

Hier zie je drie jassen. Zou Liora meteen weten welke jas van haar is?
Waarom? _____

Van wie is die appel?

Maar wat moet je doen als je bijvoorbeeld een appel op straat vindt? Je weet niet van wie hij is, maar je kunt de appel precies beschrijven. Hij is groot en rood met kleine groene vlekjes en een steeltje.

Moet je dan ook een advertentie in de krant of op internet zetten? Of de appel naar de politie brengen?

Nee hoor, als je een appel op straat vindt dan mag je die houden. Net als alle andere dingen die je wel kunt beschrijven en die niet veel geld waard zijn.

- 1 Als je op straat of een andere plek waar veel mensen komen iets vindt dat je niet kunt beschrijven, dan mag je het houden. Bijvoorbeeld een munt.**

- 2 Als je iets vindt dat je wèl kunt beschrijven, zoals een mobieltje of een tas, dan breng je het naar de politie, of je hangt een briefje op.**

- 3 Als je op een plaats waar veel mensen komen iets vindt dat je wèl kunt beschrijven, maar dat niet veel geld waard is, dan mag je het houden. Bijvoorbeeld een appel of haarspeldje.**

Wat doe je er mee?

- ☺ Hier zie je een lijstje met dingen die op straat zijn gevonden. Je weet niet van wie ze zijn. Schrijf achter ieder voorwerp wat je er mee moet doen: *houden* of naar de *politie* brengen.

knikker

skate board

mobieltje

stickerboekje

ketting (plastic)

bedeltje (goud)

mandarijn

portemonnee

horloge

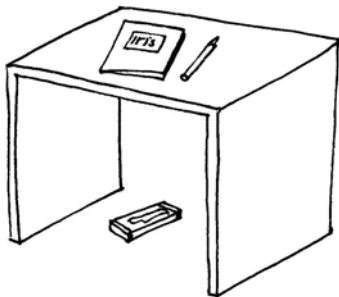
marker

Wanneer je op straat of op een andere plaats waar veel mensen komen iets vindt dat je niet kunt beschrijven of dat niet veel geld waard is, dan mag je het houden.

Maar wanneer je iets binnen vindt, bijvoorbeeld in de klas of in een huis, dan moet je eerst proberen degene te vinden die het verloren heeft.

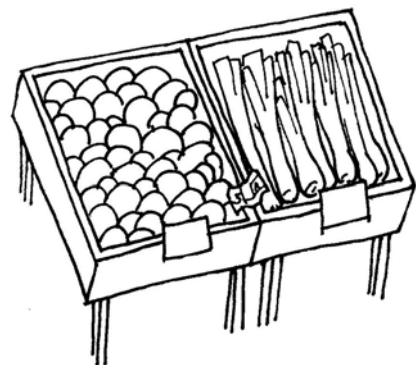
☺ *Kijk naar de plaatjes en vul JA of NEE in.*

Micha vindt een reep chocola in de klas.
Mag hij de chocola houden? _____

Liora vindt een haarspeldje op de markt.

Mag ze het houden? _____

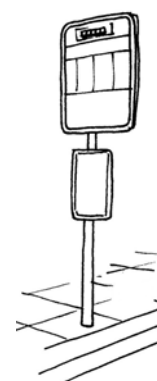

Jonathan is ziek. Ruben gaat bij hem op
bezoek en ziet een euro onder het bed.
Mag hij de euro houden? _____

Chaja vindt een knikker bij de bushalte.

Er staan verder geen andere mensen.

Mag ze de knikker houden? _____

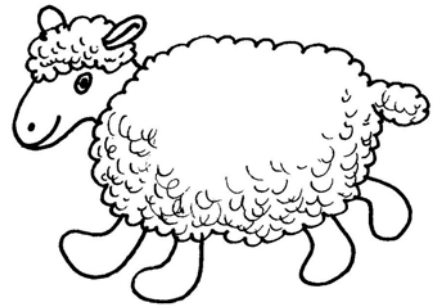
HOOFDSTUK 5 KNUFFEL GEVONDEN!

Vrijdagmiddag. Noa is al thuis uit school, en helpt mama met de voorbereidingen voor sjabbat.

Mama: Noa, ik ben vergeten eieren te halen. Wil jij nog even naar de supermarkt gaan? Kijk dan meteen of er een rijpe avocado is.

Noa: Goed, mam! Witte eieren, hè? Tot zo!

Noa legt de eieren en de avocado in het mandje. Ze gaat in de rij voor de kassa staan. Voor haar staat een mevrouw met een klein meisje in een buggy. Noa lacht naar het kindje. Ineens ziet ze een wollen schaapje naast de buggy op de grond liggen.

Noa Mevrouw, uw kindje heeft haar knuffel laten vallen. Hier is hij!

Mevrouw: Dank je wel, maar deze knuffel is niet van haar, maar van een ander kindje.

Noa: Wat zal ik er mee doen? Hem mee naar huis nemen?

Mevrouw: Je kunt een knuffel beter hier in de winkel laten. De vader of de moeder van het kindje komt straks vast wel terug om hem te zoeken.

Kassièr: Geef maar hier, dan zet ik hem op de kassa. Zo kan iedereen zien dat er een knuffel is gevonden. Meestal komt hij dan wel weer gauw bij het kindje dat hem kwijt is'.

Als Noa thuis is, vertelt ze aan mama wat er gebeurd is. Mama zegt dat Noa ook een keer haar knuffel is kwijtgeraakt toen ze klein was. Ze wilde niet gaan slapen zonder knuffel! De knuffel was nergens meer te vinden. Gelukkig heeft oma toen nog precies zo'n zelfde knuffel kunnen kopen.

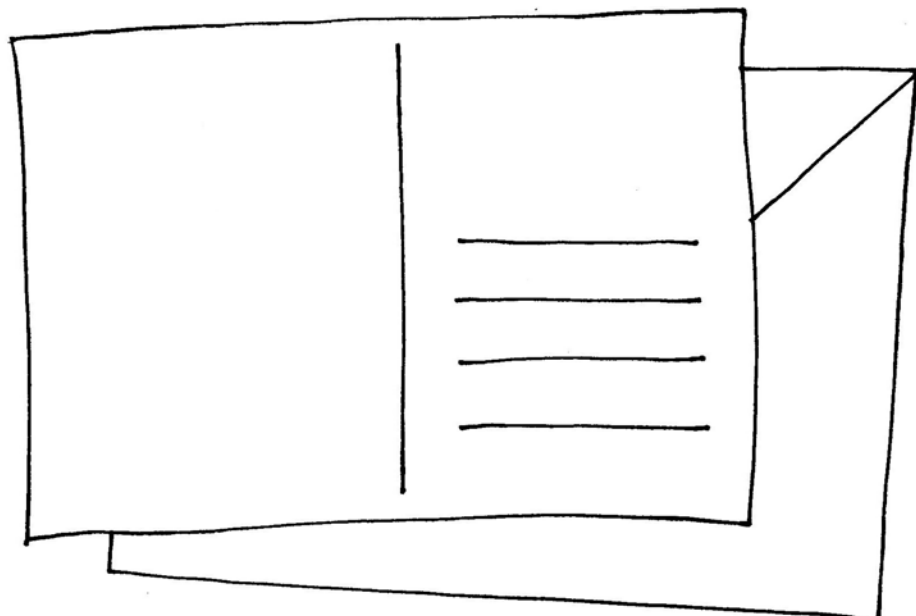
Een paar dagen later komt Noa weer in de supermarkt.

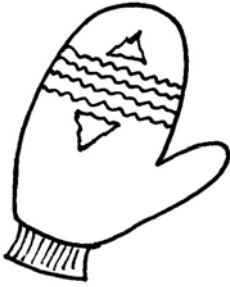
Kassière: Jij bent toch dat meisje dat die knuffel gevonden heeft?

Noa: Ja, op vrijdagmiddag.

Kassière: Kort nadat jij weg was kwam de vader van het kindje de knuffel zoeken. Hij was erg blij dat jij het schaapje hebt gevonden. Hier, deze envelop moest ik van hem aan je geven.

☺ In de envelop zit een kaart voor degene die het schaapje heeft gevonden. *Wat zou er op staan?* Schrijf het op de kaart.

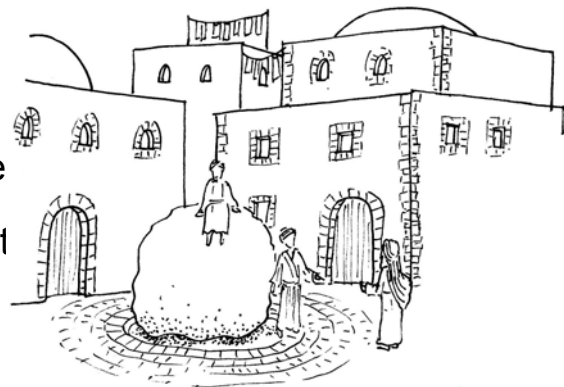
Soms vind je iets op straat dat niet veel geld waard is. Je zou het mogen houden, maar vaak heb jij er niets aan terwijl de eigenaar heel blij zou zijn als hij het terugkreeg. Bijvoorbeeld een knuffel, een oorbel of een handschoen. Maar hoe kom je er achter van wie het is?

In de Misjna staat dat je alle burens moet vertellen dat je iets gevonden hebt. Maar ook dan lukt het vaak niet de eigenaar te vinden. Want die woont meestal niet in dezelfde straat waar je het voorwerp hebt gevonden.

In Jeroesjalajiem kwamen op Pesach, Soekot en Sjavoet veel mensen van buiten de stad. Natuurlijk raakten die in de drukte wel eens wat kwijt. Hier zie je hoe ze dat toen oplosten:

De even hato'een

De even hato'een was een hele grote steen. Hij lag op een belangrijke plaat midden de stad.

Iedereen die iets kwijt was ging naar de even hato'een. En iedereen die iets had gevonden kwam ook naar die steen toe. Wie iets gevonden had, vertelde wat het was. Wie iets verloren had beschreef het. Zo kreeg iedereen zijn spullen weer terug!

Dannie vindt een fietssleuteltje midden op straat. Hij wil het graag teruggeven aan de eigenaar, zodat die geen nieuw slot op zijn fiets hoeft te laten zetten. Maar hoe komt hij er achter van wie het is?

- ☺ Heb jij een idee wat Dannie zou kunnen doen om ervoor te zorgen dat het fietssleuteltje weer bij de eigenaar komt?

Schrijf het op:

Het Vindhek

In het Vondelpark in Amsterdam staat in de winter een heel bijzonder hek. Het heet 'Vindhek'.

Het is een idee van een mevrouw die vaak in het park komt. In de winter zag ze daar altijd losse handschoenen liggen, die mensen verloren waren. Daarom bedacht ze het Vindhek.

Iedereen die een handschoen of iets anders in het park vindt kan het met een knijper aan het Vindhek hangen. Wie iets kwijt is hoeft nu niet meer in het hele park te zoeken. Die kijkt of het misschien aan het Vindhek hangt!

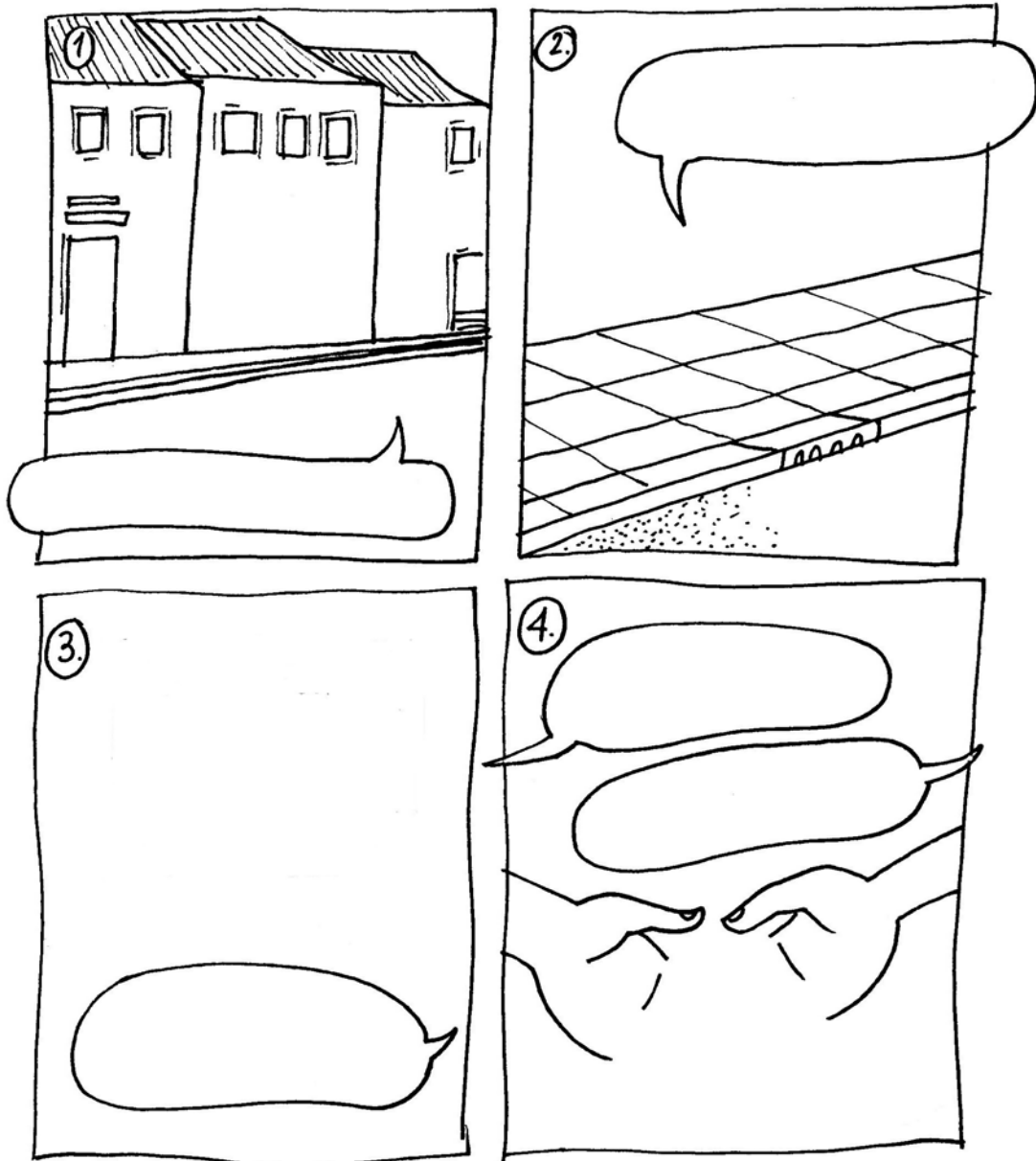
Veel mensen vinden het Vindhek zo'n goed idee dat het er nu ook in de zomer is. Dan hangen er babyschoentjes, fietssleutels, sokken, handdoeken, knuffels en van allerlei andere dingen aan.

In sommige andere plaatsen is nu ook een Vindhek, een Vindboom of een andere plek waar je gevonden voorwerpen naar toe kunt brengen of kunt gaan kijken of iemand gevonden heeft wat jij kwijt bent. Kijk voor meer info op <http://vindhek.com>

Wanneer de eigenaar is mist gaat hij of zij het waarschijnlijk zelf zoeken. Als er geen vindhek is kun je het voorwerp neerleggen op een opvallende plaats vlakbij waar je het hebt gevonden. Dan ziet de eigenaar het meteen. Een knuffel of een babyschoentje kun je op een muurtje zetten, en een sjaal kun je om een lantaarnpaal knopen.

- ☺ *Schrijf en teken een verhaaltje waarin iemand iets op straat verliest en het weer terugkrijgt.*

Sloddervos of Pietje Precies?

Joël laat altijd van alles slingeren en daardoor raakt hij gauw iets kwijt. Hij is een echte sloddervos.

Gelukkig voor Joël weten zijn familie en vrienden dit en krijgt hij zijn spullen meestal wel weer terug.

Sommige mensen zijn sloddervossen, net zoals Joël. Anderen zijn juist een Pietje Precies. Die weten altijd precies waar alles ligt.

Wat ben jij?

Ben jij ook een sloddervos? En verlies je vaak dingen? Wat doe je dan om die terug te vinden? Of ben jij een Pietje Precies en raak jij nooit iets kwijt? En wat doe jij als je iets vindt dat van iemand anders is?

- ☺ Laat het ons weten! *Stuur je eigen ideeën en ervaringen over de mitswa van Hasjavat Aveeda naar henny@nik.nl* Dan zetten we jouw verhaal op jeled.net

TIP: Surf voor meer info en spelletjes over Hasjavat Aveeda op www.jeled.net. Ga naar kinderen / mitswot, dan vind je het vanzelf!